

Letna cena: —
 Zelo lepo . . . K 50 —
 Lepo . . . 20 —
 Prejeto . . . 13 —
 Najbolj priporočljivo:
 Zelo lepo . . . 60 —
 Posamezne številke
 v črtnih straneh 60 v.
 Uredništvo i upravništvo:
 Maribor, Koroška ulica
 3. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila
 se računajo po K 1.20
 od enoredne petivrstice
 pri večkratnih oznanilih
 — popust —
 „Straža“ izhaja v posre-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.
 Z uredništvom se more
 govoriti vsak dan
 od 11. do 12. ure dopoldne.

29. številka.

Maribor, dne 19. marca 1920.

Letnik XII.

Osrednja Evropa vstaja.

Nika si ne predstavljamo, da je z Versaille-
 klím in Saint-Germanskim mirem takorekóč narejena
 črta brez preteklost in postavljena temelj na bodočnosti.
 Zgodovina je živa tvorba, ki se ne da presekatí z
 enim vahom meča, ideja, ki so vladala pred vojsko
 in imela velik vpliv na zgodovinski razvoj dogodkov,
 ne izginejo naenkrat popolnoma. Ideja „osrednje Ev-
 rope“, to se pravi nemška nadvlada čez srednjo Ev-
 ropo od Severnega do Egejskega morja, od Berlina
 do Bagdada, je bila ena izmed vodilnih idej v sve-
 tovní vojski in tudi z nemškim porazom ni umrla.
 Moči, ki žive in se navdušujejo za to idejo, so še ve-
 dno velike in ne bodo zamudile uporabiti nobene pri-
 like, da potegnejo oblast nase. Ko je nekoliko poneha-
 la poparjenost vsled strahovitih porazov, so se tudi
 takoj začeli zbirati krogi, ki si žele vpostavitev stare-
 ga reda in bi zopet hoteli obnoviti idejo osrednje Ev-
 rope.

Najnovejši prevrat na Nemškem je samo eden
 izmed mnogih pojavov tega gibanja. Voditelji so bili
 mnenja, da je že prišla njihova ura, a so se menda
 zaračunali. Nič ne pomeni, če zdaj v prvi zadregi tr-
 de, da niso reakcionarji in niso za monarhijo. Dej-
 stvo je, da so voditelji tega gibanja ravno najzagri-
 zenejši zagovorniki starega reda, v prvi vrsti sedan-
 ji samozvani državni kancler Kapp, ki je v prejšnjih
 mesih najstrastneje napadal bivšega kanclerja Bett-
 man-Holvega radi njegove, kakor se je zdelo nepo-
 mirljivi stranki, preveč popustljivega stališča. Izgle-
 da, da se bo, zaenkrat poizkus nemških reakcionar-
 cev in monarhistov ponesrečil, seveda pa ne bodo op-
 ustili, da ga ponove ob ugodnejši priliki. Iz dose-
 danjih uspehov je razvidno, da imajo pristaši stare-

ga reda na Nemškem tako veliko moč, da lahko svoj
 poizkus pri prvi priliki ponove z upanjem na dober
 uspeh. Zaenkrat se ni posrečilo, a to samo vsled zu-
 nanjega položaja, ker še stoji maršal Foch z entent-
 no armado nad Renom in ker so Amerikanci namig-
 nili, da se nahajajo z Nemčijo pravzaprav še v voj-
 nem stanju. Na vsak način je najnovejša nemška re-
 volucija očividni dokaz, da so reakcionarne sile na
 Nemškem jako močne.

Ze poprej je zmogovito uspela reakcija na Mad-
 žarskem. Res, da je tudi tu posegla vmas ententa s
 svojo prepovedjo, da ne smejo vpostaviti Habsburža-
 nov, toda to ne izpremeni nič na dejstvu, da je zma-
 gal Horthy in drži moč v rokah, a ko pride ugoden
 trenotki bo lahko kronal svojo delo z vzpostavitvijo
 monarhije brez entente ali proti nji.

Tudi v Avstriji, narašajo stranke, ki bi hotele
 obnoviti monarhijo in stari red. To je razvidno iz pi-
 sanja časopisja in obnašanja prizadetih političnih
 strank. Za enkrat prevladujejo na Dunaju še oziri na
 entento, zlasti vsled grozno slabih prehranjevalnih
 razmer. Toda, ako gre to gibanje zmogovito po Nem-
 čiji in Madžarski, bo prevladalo tudi Avstrijo, a to
 toliko bolj, ker so duhovi zanj dovteti in pripravlje-
 ni.

Bolgari so ostali pravzaprav še vedno isti, kak-
 or so bili poprej. Nad njimi vlada še vedno sin car-
 ja Ferdinanda iz rodbine Habsburžanov. Res, da je
 sedaj predsednik ministrov Stambulinski, mož, ki je
 bil poprej v opoziciji proti Ferdinandu, toda duševno
 razpoloženje Bolgarov je ostalo isto in noben bolgar-
 ski politik ni doslej niti z besedico namignil, da bi bi-
 li Bolgari pripravljene odnehati od svojih osvojeval-

nih namenov, obratno, pri mnogih prilikah so poka-
 zali jasno, da so se pripravljene izmiriti samo pod
 pogojem, da dobe Trakijo in Makedonijo.

Ravnotako so Turki ostali imperijalisti, kakor
 so bili in Kemal paša dela velike preglavice, a en-
 tenta ne ve, kako bi razvozljala turško vprašanje.

Iz vseh teh pojavov je torej razvidno, da ideja
 „Osrednje Evrope“ ni mrtva, sile, ki so jo hotele o-
 živitviti med vojsko, delujejo še danes in samo zu-
 nanji pritisk entente zadržuje še enkrat, da ne more-
 jo planiti na dan s celo močjo. Ali bo pa zamogla
 stati ententa vedno na strani kot žandar in paziti, da
 se ne oživitvori po premaganih državah srednje Ev-
 rope stari red! To je čisto izključeno! Pomislimo sa-
 mo, koliko je padla njena moč in ugled tokom prvega
 leta mirovnih pogajanj. Ako gre tako dalje, mora
 priti do točke, ko bo stala napram naraščajočemu gi-
 banju po premaganih državah brez moči. Italija hodi
 že od začetka svoja pota. Napram Jugoslaviji, ki je
 formalno njena zaveznica, podpira dostedno vse so-
 vražnike entente: Bolgare, Madžare, Nemce. Do Nem-
 čije je imela od nekdanj tople simpatije, ki se tudi se-
 danj vzbuja vedno bolj. Tudi k Madžarom jo veže
 staro prijateljstvo še iz leta 1848. Angleži so pri ev-
 ropških razmerah malo prizadeti in jih malo zanima-
 jo. Poleg tega ima angleško plemstvo, ki je tam tudi
 v politiki jako močno, stare prijateljske vezi z nem-
 škimi in madžarskim plemstvom, medtem ko smo jim
 mi popolnoma tuji. Amerika gleda na Evropo zelo od-
 daleč in čisto s platoničnega stališča, a nima moči,
 da bi to stališče tudi uveljavila. To se vidi najbolje
 iz jadranskega vprašanja, kjer je Amerika znatno
 odstopila od svojega stališča samoodločbe narodov, na
 našo škodo in v korist Italijanov, a vkljub temu ne
 more uveljaviti svojega kompromisnega predloga.

LISTEK.

Mariborska ulična imena.

(Razgovor na Onem svetu — priobčil dr. L. Lenard.)
 (Konec.)

„Sedaj se je pa, ko je Avstrija razpadla, usta-
 novila v Ljubljani „narodna vlada.“ Može, ki so sto-
 pili na čelo, so dobili od samega cesarja slovesen ma-
 nifest, v katerem jih poziva, naj zaigrajo jugoslovansko
 revolucijo. In s tem manifestom so šli k predsta-
 viteljem cesarske oblasti, rekoč: „Tukaj je naša legi-
 timacija, da smo avtorizirani jugoslovanski revolu-
 cionarji in koncesija za revolucijno obrt. Tukaj celo
 odredba cesarjevega prvega ministra, da smemo vzeti
 oblast v roke.“ — Vidiš torej, da smo čisto enaki, mi
 in ti in tvoji takratni pomagači. Ti nimaš nobenega
 vzroka, da bi se iz nas norčeval, mi pa ne, da bi te-
 be prezirali.“

„Toda poleg Zrinjskih in Tattenbachov vendar
 ne morem viseti na zidu!“

„Zakaj ne? Sedaj je vse pozabljeno in vse od-
 puščeno in nikdo nima več pravice, da stika po star-
 ih grehah. Napravili bomo vlogo na ljubljansko sod-
 nijo, da obnovi tvojo pravdo. Dognala bo strogo juri-
 dično, da nisi bil upornik, ampak vedno zvest držav-
 ljan, udan carju in pokoren groimu, ter je bila tvoja
 obsodba izrečena ravno vsled pomote. Pa boš čist.“

„Kaj, očistiti me hočete, da nisem bil upornik?“

„Seveda. Bolj enostavno bi bilo, izposlovati nak-
 nadno pomiloščenje, kakor se je zgodilo, da so Hab-
 buržani čez več stoletij naknadno pomilostili tega ali
 onega veleizdajnika in na ta način omogočili, da so
 ga smeli proslaviti. Sedaj pa ne vemo, kam bi se še
 pravzaprav obrnili za naknadno pomiloščenje, torej
 je bolj enostavno, da priredimo komedijo z obnovo
 pravde.“

„Vi hočete torej vedno igrati komedijo.“

Mimo pride mož velikan z ogromnim turbanom
 na širokem čelu.

„Za božjo voljo! Kdo si pa ti?“ zakličem, ko ga
 zagledam.

„Kaj me ne poznate? Jaz sem vendar eden naj-
 večjih Jugoslovenov. Storil sem za Jugoslavijo več
 kot malokdo drug.“

„Kdo pa si?“

„Mehmed beg Sokolovič, veliki vezir pri naj-
 slavnejšem turških sultanov, padišahu Sulejmanu.“

„Torej ti hočeš biti tudi Jugosloven in bi imel
 morda tudi, rad kakšno ulico vnašem Mariboru?“

„Kaj mi mari Vaše ulice. Tam ni družba za
 mene.“

„Kaj si pa pravzaprav naredil za naš narod?“

„Kaj ne veš? Pa hočeš biti Jugosloven. Zedinil
 sem vse Srbe v senci Padišaha, obnovil takorekóč
 Dušanovo carstvo. Obnovil srbsko patrijarhijo v Pe-
 ču in razširil njeno oblast čez vse prebivalce našega
 jezika ter tako ustvaril veliko duševno in kulturno
 središče, v katerem se je gojila misel narodnega je-
 zika. Celo vaši pisatelji iz protestantske dobe povda-
 rjajo s ponosom, da se na sultanovem dvoru govori
 jugoslovanski jezik. Jaz sem temu jeziku pripomogel
 do veljave in malo je manjkalo, da nisem poslovanil
 celega turškega dvora. Turška vojska je bila že itak
 večinoma slovanska. Ako bi bilo šlo moje delo tako
 naprej ter bi ne bile nastopile neugodne okoliščine,
 Turčija bi bila postala slovanska in turški narod bi
 bil utonil v slovanskem morju, kakor se je zgodilo to
 več stoletij poprej z bolgarskim. Kaj so v primeri z
 mano vaši švabski in pošvabljeni junaki!“

Začelo me je kar tresti in nisem vedel, kako bi
 se odkrižal bahavega Turka. Njegovo kričanje je se
 vabilo druge duhove in vedno nove smrtné sence so
 se prikazovale v ozadju. „Moj Bog“, mislim si, „ako
 pridejo skupaj vsi, kar smo jih imenovali in kar jih
 nisimo, vsi, ki bi imeli pravico, da dobe ulico in vsi,
 ki bi to želeli in slednjič še vsi, ki mislijo, da imajo
 pravico povedati svoje mnenje ter bo vsakdo trobil po
 svoje?“

V ozadju vidim prihajati celo smrtno senco raj-
 nega Principa z zagonetnim obrazom, sivega kralja
 Matjaža, pretepaškega kralja Marka, modrega Ko-
 menskega in kdo bi še spoznal to celo množico. Gle-
 dam, čas je, da jo pobrišem nazaj na naš realni svet,
 če ne, znorim popolnoma pod vplivom fantastičnih
 sanjarij.

V tem trenutku prikoraka proti meni mož, ki
 izgleda kot berač, na ramenih velik koš, oblečen po
 domače. Ponudi roko ter me nagovori:

„Kaj me ne poznate? Saj sem vendar slaven
 pesnik slovanski, „Novice“ so me silno hvalile in ra-
 de tiskale moje pesmi, pohorski rojak . . .“

„Kaj? Vodovnik Jurij s Pohorja?“

„Da! Tisti Vodovnik, ki je včasih popeval po
 žegnanjih, semenjih in botrinjah ter kolinah.“

Zapoje:

„Jaz sem Vodovnik Jurij,
 na Skomru sem doma,
 v raztrganem kočuri,
 štir okence ima.“

Vesetje moje vse je preč,
 pomagat si ne morem več.“

„Kaj ni dobro?“ vpraša ter me pogleda.

„Zelo dobro!“

„Tudi „Novice“ so pohvalile. Kaj pa, ali meni
 niste dali nobene ulice?“

„Menda so pozabili . . .“

„Ako bi „Novice“ še živele, bi se kaj takega ne
 bilo zgodilo. A sedaj vidim, da so napočili novi časi,
 ki niso ugodni moji pohorski oeziji. Torej je bolje, da
 izginem za vedno v kraljestvu smrtnih senc.“

Nato si naprti zopet na rame svoj razdrapani
 koš, popravi klobuk in odrine. A iz dalje mi še doni
 na uho glas njegove pesmi:

„Domača moja žlahta
 me nič več ne pozna,
 je kakor stara plahta
 povsod raztrgana,
 prijatlje pa po svet imam,
 ki jih obiskat znam.“

Okrog mene se nabira vedno več smrtnih senc,
 znanih in nezanih, s kapami, klobuki in turbani.
 Čudna množica najrazličnejših tipov, verna slika du-
 ševnega življenja naše Jugoslavije. Vidim, da je tudi
 za mene najbolje, da se umaknem. Mimo mene je ra-
 vno privesljala Venera, skočim na njo, se odpeljem ž
 njo po nebeških prostorih, skočim ž nje na Rimsko
 cesto in po nji se spustim zopet doli na našo grešno
 zemljo.

„Kdo bo zedinil vse te duhove v harmonično
 celoto“, mislim si, korakajoč v svetlobi rejenega Šci-
 pa po lepi Rimski cesti, „ter strnil vse tako različne
 kulturne struje in vrelce v eno, mogočno reko, ki bo
 napajala livade naše domovine? Imamo Jugoslavijo
 na ulicah, kedaj jo bomo ustvarili tudi v dušah?“

Te bizarne sličice nisem pisal kot kritiko ali
 satiro in v nji nisem hotel razvijati nobenih ne sub-
 jektivnih, ne objektivnih nazorov, še manj pa oktr-
 irati kakšnega mnenja. Napisal sem jo samo kot lite-
 rarno skico, v nji sem hotel predstaviti, kaj bi rekli
 k našim uličnim imenom naši različni kulturni delav-
 ci, ako bi stopili pred nas z onim duševnim razpolo-
 ženjem, kakor so nekoč živeli med nami. Tudi zboro-
 vanje teh smrtnih senc naj bi bila slika one duševne
 razdrapanosti, iz katere se snuje in razvija naša do-
 movina.

Upoštevati je treba še eno silo, namreč elementarne socialne pojave, ki so prevladali na Ruskem in mečeje svoje valove po deželah vseh kulturnih in napol kulturnih narodov. A tudi tukaj si ne smemo predstavljati, kakor da bi bilo neko načelno in neizprosno nasprotje med srednjeevropsko imperijalistično in rusko boljševiško idejo. Predvsem je treba povdariti, da so voditelji ruskega boljševizma Judje, a ruski Jud se čuti ravnotako Nemca, kakor Rusa, pravzaprav Nemca še bolje, kot Rusa. Saj govori v svoji rodbini izključno nemško-židovsko narečje, svojo kulturno hrano zajemlje večinoma iz nemških virov, nemška imperijalistična duševna poteza je jako sorodna židovskemu značaju. Dalje je treba pomniti, da stoji židovsko-nemški boljševizem vsaki drugi družbeni in socialni organizaciji enako sovražno nasproti. Njemu je militaristično diktatoričen sistem vladanja enako sovražen, kakor država z socialno-kulturno pobeljeno vladavino. Obratno! Prvega bo podpiral raje, ker ve, da je od vojaškega absolutizma lažji skok k boljševizmu, kakor pa od široko demokratične vladavine oprte na socialnih načelih. Tudi boljševizem ni naklonjen ustanovitvi malih držav, ker je to zoper njegovega duha in načela. V duhu boljševizma je namreč, da razpadejo vse državne meje in

se ustanove svobodno socialno politične organizacije v najširših razmerah.

Ideja srednje Evrope torej živi, se širi in dviga. Za enkrat jo še drži k tlom vojaška moč entente, posebej v imenu maršala Focha, a to ne bo trajalo vedno. Ta ideja je sirtno nevarna narodom, ki so se osvobodili in ustanovili svoje države. Tudi ruski boljševizem ne bo varoval malih narodov pred nevarnostjo imperijalistično-militaristične ideje „Srednje Evrope“.

To moč bi morali najti pred vsem sami v sebi. Ideji nemško-madžarsko-turške srednje Evrope bi morali protipostaviti moč ideje druge srednje Evrope, namreč zveze poprej podjarmljenih in sedaj osvobojenih narodov; Jugoslovenov, Čehov in Poljakov, katerim bi se vsled sile razmer morali pridružiti tudi Madžari in Avstrijci, ter bi se morali nanje nasloniti še Grki in Rumuni. Ta ideja bi morala v Jugoslovenih, Čehih in Poljaki zadobiti moč, da stopi v življenje in se spusti uspešno v boj z nemško „Srednjo Evropo“, ruskim boljševizmom in imperijalizmom entente.

Srednja Evropa pride, če ne z nami, pa proti nam!

Breznačelnost.

Kdor motri današnje breznačelno politično življenje, mora skoro obupati nad prihodnostjo. Vse pisanje časopisov, govorjenje strankarjev, ljudskih pedagogov gre za tem, da ustvari pri nas položaj, ko nihče ne bo mogel več presoditi, kaj je prav in kaj ne, komu naj veruje in za koga se naj navdušuje. Osebe, ki so se kovalle še pred par meseci v oblake, se naenkrat potapljajo v najgloblje bato, njihovega delu, ki se je, še pred kratkim smatralo za najkoristnejše in najnesebičnejše, se sedaj podtikujejo najslabeyši nameni. Nasprotniku se ne pripozna ničesar, niti golega zasebnega poštenja več; vse se presoja z edino „zveličavnega“ strankarskega stališča. Med dobrim in zlom odločuje sedaj trenutna strankarska korist. S tem seveda je postavljena vsa morala na glavo in najgršim pustolovščinam so odprta vrata na stežaj.

Pod plaščem narodnega in državnega edinstva se ugajajo najhujše krivice. Monopolizirajo si sebični elementi vse narodne in državno ohranjajoče čednosti, vsak hoče biti najbolj jugoslovanski in noče drugemu ničesar priznati. Kakor smo Jugoslovani pred vojsko hirali vsled pomanjkanja narodne zavesti pri gotovih krogih, tako smo sedaj v nevarnosti, da nam bodo ravno isti elementi s svojim našednjim jugoslovanstvom upropastili državo. Delovanje prejšnje demokratično-socialistične vlade nam to dejstvo jasno osvetljuje. To kar so nam pridobili nesebični in idealni ljudje, bi radi sedaj pokvarili mažači.

Prelepa SHS država je bila ravno vsled pomanjkanja značajnosti gotovih krogov na tem, da bi se zrušila. Ljudje, ki jim popolnoma manjka smisel za široka načela pravice, skupnih ciljev ter vzajemnega delovanja, so hoteli in še sedaj hočejo onemogočiti skupno življenje in delovanje v novi domovini. Napraviti hočejo iz Jugoslavije, ki ima dovolj prostora za ljudi značaje, tudi različnega svetovnega naziranja, turški pašalik, kjer naj bi samovoljno vladala samo ena kasta privilegirancev. V svoji zaslepljeni kratkovidnosti ne upoštevajo niti najprimitivnejših po-

gojev parlamentarnega življenja, ki mora vedno sloveti, ako je več strank s nasprotujočimi si programi, na kompromisu. Vsak zdrav napredek v ustavnem državnem življenju je le mogoč, če znajo stranke določiti meje v svojih strankarskih zahtevah. To pa je le mogoče, ako imajo spoštljivost in razumevanje tudi na prizadevanju nasprotnika.

Demokrati in socialisti so pokazali s svojim razdirajočim delom v Beogradu, in še sedaj dokazujejo, da jim manjka ravno teh prvih predpogojev za trezno politično delo. Vrgli so rajše lastna temeljna svoja načela stran, samo da nastitijo svoje strankarske strasti. Niti lastno prepričanje jim ni zadosti sveto, da ga bi ne oskrnili in oblatili. Osebe morajo zmagati in pritij na površje. To nam jasno kaže, da so demokrati in socialisti v Jugoslaviji breznačelnost in da je breznačelnost, oziroma blaziranost precejšnjega dela jugoslovanske inteligence kriva sedanjega obupnih naših razmer. V vseh državah majdejo najbolj različne struje skupna tla za skupno delo, pri nas je to nemogoče, ker gotove stranke niso več stranke, temveč breznačelne skupine posameznih in-trigantov.

Kajnovno znamenje izdajstva lastnih načel ne bodo mogli naši demokrati in socialisti zatajiti in vse njihovo razbijanje v beograjskem predstavništvu je samo izraz njihove nemirne vesti. To je same zadnje dejanje žalostre, ki se je začela, ko so kot Judeži, naljubo svojim strankarskim strastem izdali svoja načela in upeljali absolutizem.

Svetovna zgodovina je svetovno sodišče. Količkor se sme ta velevažni zakon naobrniti tudi na la-mozno medvladje demokratično-socialističnih absolutistov, je breznačelnost in duševna podivjanost tista tragična krivda, vsled katere pred sodiščem zgodovine ni vzdržala demokratično-socialistična vlada. Tragični konec breznačajne njihove vlade pa naj bo resen opomin našim kulturnim in političnim delavcem, da zidajo stavbo naše narodne kulture na edino solidni temelj dosledne značajnosti in načelnosti.

Naša stranka v Medjimorju.

V Medjimurju se je začelo živahno politično življenje. Poverjenik za Medjimurje, demokrat dr. Novak je hotel po svojih uradnikih, bilježnikih in učiteljstvu celo Medjimurje vloviti v demokratično stranko. Osnovali so „Prosvetno društvo za Medjimurje“, ki je pod krinko nadstrankarstva širilo po selih svoje podružnice in čitalnice. Krog Božiča 1919 je ustanovil dr. Novak „Politično društvo za Medjimurje“, ki je na papirju imelo nalogo pobijati mađarsko iredento, v resnici pa je le drugo ime za demokratično stranko, s katero si dr. Novak ni upal javno nastopiti. Glasilo „Političnega društva“, „Medjimurske novine“ so že dolgo prinašale skoro v vsaki številki kak članek ali notico proti papežu in katolicizmu in povzligovale odpadle „narodne pope“. Zadnji čas pa so začele prav besno napadati našo hrvaško pučko stranko, ki se je pojavila tudi v Medjimurju, da organizira dobro medjimursko ljudstvo. Rajni dr. Rogulja je dvakrat prehodil celo Medjimurje, da pripravi tla Pučki stranki. Koncem januarja je posestil Medjimurje dr. Korošec in urednik „Seljaških novin“,

Barič. V Prelogu sta imela sestanek vseh zaupnikov spodnjega Medjimurja, potem pa še v drugih sedmih selih. Povsod sta ustanovljala Seljaške demokracije (Kmetске zveze). Kmalu na to so dobili stik s slovensko Kmetško zvezo. Nekaj mladincev se je udeležilo združnega tečaja v Mariboru. Medjimurci si snujejo zadruga in želijo stopiti v trgovsko zvezo s slovenskimi zadrugami. Medjimurci bi nam pošiljali živino in koruzo, Slovenci pa bi njim dobavljali industrijske produkte.

Središče Pučke stranke je največje in najbolj napredno selo v Medjimurju, Prelog. V Prelogu se je vršil 9. in 10. marca tudi združno-socialni tečaj, na katerem sta govorila nadrevizor Pušonjak in urednik Krajnc. Na tem tečaju se je prav lepo videlo, da je delo rajnega dr. Rogulje in dr. Korošca, ki sta prva organizirala Medjimurje, že obrodile lepe sadove. Trdna podlaga našega katoliškega gibanja pa bodo gospodarske zadruga, izobraževalna društva, ki se oboje tudi že snujejo.

se sestavi tak volilni red, ki odgovarja našemu programu in zahtevam našega ljudstva. To se ni zgodilo, pač pa pride volilni red pred parlament, ki ga bomo lahko še popravili in izboljšali. Volilnega reda, ki ga je sprejela večina ministrskega sveta proti glasovom naših zastopnikov, naše ljudstvo ne more sprejeti brez odločnega ugovora. V njem manjka ženske volilne pravice, ki je slovensko kmetško in delavskoilstvo s tako odločnostjo zahteva. Poleg tega mora na čelu vsake kandidatne liste kandidirati mož, ki ima visokošolsko izobrazbo. Zadnja točka je ostanek iz starega srbskega zakona. Tak volilni red našega delavskega in kmetškega ljudstva ne more zadovoljiti.

Ljudska stranka na Hrvaškem dosega pri občinskih volitvah kljub liberalno-socialistično prikrojenemu volilnemu redu lepe uspehe. V Karlovcu, ki je bil doslej znana trdnjava demokratičnih liberalcev, so dobili le 4 odbornike. Ljudska stranka pa s mandatom. Razumtega so združene gospodarske stranke dobile 7 mest, komunisti pa 11. V veliki občini Tovornik v Slavoniji je Ljudska stranka dobila veliko večino vseh mest v občinskem svetu; socialisti, komunisti in demokrati niso dobili niti enega mesta v občini.

Italija.

Kakor v Beogradu, bavijo se tudi v Rimu z rekonstrukcijo vlade. Nova vlada bi naj zavzemala široko koalicijo, ki bi se zamogla meriti s socialnimi demokrati. Od starih ministrov so podali trije ostavko. Po italijanskih poročilih bodo zavzeli mesta odstolnih ministrov: Luzzatti, reformist Bonomi in pa ljudski strankar Meda.

Poraznih krajiht Italije se močno širijo štrajki. Med stavkarji, policijo in orožništvom pride večkrat do krvavih in smrtonosnih spopadov. Po Italiji se zelo širijo, da so na dnevnem redu številni napadi na železniške vlake. Celó v Milanu so v zadnjih dneh oropali oboroženi ljudje tovorni vlak. Vsi tozadevni varnostni ukrepi so se izkazali dosedaj kot brezuspešni in nezadostni.

Nemčija.

Revolucija. V Berlinu in tudi nekaterih drugih nemških mestih je došlo do krvavih spopadov med stari vladi zvestimi četami, revolucionarji in delavstvom. Vendar smrtne žrtve teh spopadov so po dosedanjih poročilih neznatne. Cestno-železniški promet in pošta v Berlinu počivata. V Berlinu stoji na strani stare vlade veliko čet pod poveljstvom generala Noela.

Večina deželnih vlad v Nemčiji je brzojavno odgovorila stari ustavni vladi v Stuttgart, da vztraja na njeni strani in da se državne branbe niso pridružile prevratnemu puču.

Vest iz Berlina naznanjajo, da je novo upostavljeni državni kancler Katt odstopil, ker ni mogel sestaviti nove vlade. Ebert še ostane nadkancler, le drugi strokovnjaški ministri bodo na novo imenovani. Novi vladi ste se pobotali med seboj in volitve bodo v dveh mescih. Novi predsednik se bo volil potom ljudskega glasovanja. Vendar pa nastopajo proti stari in novi vladi vstahi, ki zahtevajo proletarsko diktaturo. Obe vladi obsojate štrajk proletarijata in označujeta zahtevano diktaturo proletarijata kot zločin nad prihodnjo usodo nemškega naroda.

Položaj in možnost še nadaljnjega obstoja prejšnje vlade se vedno boljšata. Stara vlada zahteva upostavitev reda, odstranitev upornih čet in Berlina in bala tudi brezpogojno kapitulacijo upornikov.

Francija vzdržuje svojega poslanika pri stari vladi v Stuttgartu, s katero je tudi v brzojavni in telefonski zvezi.

Gorenja Slezija se je izjavila za avtonomno in izvolila direktorij 15 članov, ki vzeli iz vseh strank. Direktorij je zavzel stališče ustave in ne priznava nove berlinske vlade.

Rumunija.

Sovjetska Rusija je stavila rumunski vladi te-te mirovne pogoje: 1. Rumunija slovesno priznava sovjetsko republiko. 2. Rumunija daje amnestijo vsem rumunskim dezertjerjem in beguncem, ki so zaradi političnih zločinov zbežali v Rusijo. 3. Rumunija plača vsa opremo in zaloge, ki jo je ruska armada pustila na Multanskem in v Besarabiji. Sovjetska Rusija pa obljubi, da bo vrnila Kolčaka, ki se nahaja v Moskvi ter priznala rumunske pravice do Besarabije.

Dnevne vesti.

„Straža“ je izšla danes v četrtek mesto v petek, ker je v petek praznik — Jožefovo.

Tudi nemškim obrtnikom je zrastel greben v zadnjem času. Pred letom so še trepetali za svoj obstanek, prilagodili se časosno novim razmeram, postali sladki v besedah in na naše veliko začudenje so se naenkrat domislili svojega materinega jezika — slovenščine. To je pa napravilo samo strah, da bi bilo treba pobrati šila in kopita ter odjadrtati tja, kamor jih vleče srce, ne pa železce. Oblekli so bili torej ovčje kože, v svoji notranosti pa so ostali stari lisjaki. Odkar se pulijo zanje gospodje okrog JSDS in JDS, pa dvigajo pokonci glave in so izvečine zopet pozabili slovenski jezik. Razumtega tudi postajajo odkritosrčni in pridejo ob posebnih prilikah s svojo pravo barvo na dan. Tako se je n. r. zgodilo nekemu zaved-

Politične vesti.

Jugoslavija.

Dr. Smodlaka nadaljuje svoja pogajanja za koncentracijo vlade. Kot odposlanec demokratov nastopa pri teh pogajanjih dr. Draškovič. Parlamentarne stranke se vse strinjajo z zahtevami dr. Smodlake glede koncentracije. V Smodlakov klub bo baje stopilo več demokratičnih poslancev, katerim je zoprna nasilno-samodržna Pribečevićeva politika. Sploh se opaža, da izgublja demokratična zajednica od dne do dne na vplivu in pristaših.

Med političnimi krogi v Beogradu krožijo vesti o novem ministrskem predsedniku, ki bi

naj bil Vesnić. Kandidatom notranjih zadev se imenuje dr. Draškovič.

Povčerajšnji in današnji seji narodnega predstavništva bo odgoden državni zbor za 8 dni.

Verificijski odbor je sklepal o mandatih, katere so prevzeli novi poslanci mesto umrlih. Narodno predstavništvo dobi pet novih poslancev. To mandatno vprašanje pride pred parlamentarno sejo, kjer bo rešeno definitivno.

Naš vojni minister je odredil iz vojaške službe odpust vseh uradnikov, da zamorejo vstopiti pri svojih civilnih službah.

Novi volilni red za državni zbor je, kakor poročajo iz Beograda, že dogotovljen. Na sebi nosi pečat večine ministrskega sveta, to je srbske radikalne stranke in Hrvatskega kluba. Zastopniki naše

nemu ključavničarskemu mojstru, ki je mnogo let jemal blago pri znani tvrdki Lodz nasproti Kralikove tiskarne. Naenkrat je za njega pri Lodzu zmanjkalo blaga. Tudi dela mu ni dala tvrdka nobenega, dasi ga je preje redno dobival. Ključavničarju se je pa to čudno zdelo. Uganko pa mu je razvozlat g. Lodz sam. Poklical ga je некоč k sebi in mu prigravarjal, da naj potegne z Nemci in jih naj štiti in zagovarja; na kratko: naj postane sedaj v Jugoslaviji nemškutar, četudi je bil preje Slovenec. Obrtnik ga je odločno zavrnil in g. Lodz so zmajali z glavo, češ, odslej si pa drugod išči biaga in kruha. In pri tem je ostalo. Ta dogodek navajamo v svarilo onim trgovcem in obrtnikom, ki mislijo trezno in pametno ter hočejo med nami živeti. Kateri pa mislijo tako, kakor g. Lodz. tistim pa povemo, da naj sami sebi pripišejo posledice. Zakaj ni še dni za obračun konec.

V Vuzenici požarna bramba še sedaj ne ve — kam pripada! Nedavno je imela svoj občni zbor in je priredila seveda tudi ples. Pri občnem zboru so se dolgo pogovarjali, kakšno povelje bi sedaj uvedli. Ali bi obdržali nemško, ali bi upeljali slovensko. Najbolj jo je pa pogruntal trgovec Suligoj, ker je stavil predlog, naj obdrže še nemško poveljevanje, ker pripadajo h — Gradcu v Nemški Avstriji. Torej pripada vuzeniška požarna bramba k zvezi v inozemstvu po njegovem mnenju. Tudi načelnik Hölbl mora imeti čudne pojme. Dvorano za veselico so bili okrasili tudi s par slovenskimi in državnimi zastavicami. Načelnik Hölbl je pa dal zastavice sneti, češ, da je požarna bramba internacionalna. No, upamo, da postane že v doglednem času slovenska. Do sedaj je bila vedno nemškonacionalna, sedaj je internacionalna in še en korak naprej, pa bode slovenska. Pa naj kdo še reče, da se razmere na naši severni meji ne boljšajo od dne do dne!

Mariborske vesti.

Jugoslovenska Matica. V nedeljo, dne 21. t. m. se osnuje v Mariboru podružnica novega narodno-obrambnega društva „Jugoslovenska Matica.“ Ustanovno zborovanje se vrši v veliki dvorani Narodnega doma ob 10. uri dopoldne. V soboto in nedeljo se bodo sprejemali člani. Reden član je, kdor plača mesečno 1 dinar, kdor pa plača tekom leta 1000 dinarjev, je ustanovni član. Podporni član je, kdor brez vsake nadaljne obveznosti daruje znatnejšo svoto. Priprave za ustanovno zborovanje vodi v Mariboru „Narodni Svet“ za neodrešeno domovino. Istega dne se osnuje v Beogradu osrednji odbor, v Ljubljani pa z veliko slovesnostjo pokrajinski odbor za celo Slovenijo. Ta ideja Jugoslovenska Matica ni nova. Obdelavala se je že jako dolgo, pravila so se skrbno preresetavala in večkrat predelavala. Sredi dela se je pojavila nujna potreba, da se poprej osnuje „Narodni Svet za neodrešeno domovino“, kar se je tudi zgodilo dne 1. febr. t. l. Nato so se zopet vzele v roko priprave za Jugoslovensko Matico. S to ustanovitvijo bomo izpolnili znatno vrzel v naši narodni organizaciji in odpomogli zelo pereči potrebi. Vsaka zavedna Slovenka in vsak Slovenec mora biti član te organizacije. Povodom medljskega shoda pa vabimo kobilni udeležbi!

Dr. Fritz Juritsch, nekdanji župan v Studencih in hud Nemeč, ki je svojčas prepredil ustanovitev slovenske šole in ima cele litanije grehov napram Slovincem na sebi, čeprav je bil njegov oče pošten Slovenec, doma iz lukove dežele, se je pred letom dni še tresel za svoj obstanek in moledeval pri slovenskih odvetnikih, da bi ne bil izgnan, ima sedaj v Mariboru svojo lastno odvetniško pisarno in se čuti, kakor povdarja sam, „als treuer und plichterfüllender Jugoslawe.“ Zdi se pa nam, da so tudi na Fritza svojevni dogodki precej vplivali in mu zmedli razne paragrafe in da se ne zaveda niti onih paragrafov, katere pozna vsak lajik. Tako je prišel ta nekdanji Mravlaggov oproda v soboto 14. pret. mesca v občinsko pisarno ter nagovarjal gerenta občinskega Studenci, da naj potvori zapisnik občinske seje in naj napiše, da se je zadeva gostilniško koncesije njegovega klienta Urana obravnavala pri seji ter se dovoljno rešila, dasi ni bila ta točka niti ne na dnevnem redu. G. doktor! Ali poznate paragraf, ki govori o napeljanju k zlorabi uradne oblasti? Ali bi bilo morda državno pravdnitvo tako prijazno in bi g. doktorja malo poučilo tudi o tem paragrafu? Dragi bi preveč trpeči klienti tega Jugoslovana. Čudno pa je, da se dogodki tako vplivali ravno na njegove paragrafe, ker drugače je ostal docela nekdanji dr. Fritz, ki bi rajši videl menda prebivalce iz Viljemovega otoka okrog sebe kakor pa Slovence.

Mestna plinarna javlja, da je oddaja koksa v obrtne svrhe od 20. t. m. do 10. aprila t. l. nemogoča in izključena.

Mestno knjigovodstvo in blagajna, bo v soboto, dne 20. t. m., zaradi snaženja prostorov zaprta, ter se ta dan ne bo uradovalo.

30 vagonov jare rži preskrbi tvrdka Ferdo Sert v Mariboru, Koroška ulica. Cena v Osjeku 5 K 80 v 1 kg. Stroški prevoza 60 do 80 vinarjev 1 kg.

Razne novice.

Hrvatski politiki v preteklosti. „Narodna politika“ poroča o prvih volilnih uspehih Hrvatske pučke stranke in pristavlja: „Hrvatje so v preteklosti silno mnogo trpeli tudi zaradi tega, ker so v politiki bili premalo realni. Največja socialna gibanja 19. in 20. veka so šla mimo njih in oni jih skoro niso opažali.“

Glavno sredstvo naše politične borbe so bile mestne manifestacije in demonstracije. Naše dijaštvo je imelo na politiko mnogo večji vpliv nego ves kmetijski stan Hrvatski in Slavoniji. Prosvetnih in gospodarskih društev je bilo v naših vaseh prav malo. O političnih organizacijah pa se niti govoriti ni moglo. Poslanci so živeli, kakor posebna mestna kasta in so prihajali med ljudstvo samo za čas volitev; pozneje pa je bilo ljudstvo prepuščeno samo sebi, ker ni imelo nikakih odborov, ki bi vzdrževali neprestano zvezo med poslanci in volilci. Politične stranke so bile radi tega zelo slabe. Če so dobile oblast v roke, so mislile, da je to vrhunec njihovih uspehov. In ako so bile daleč od oblasti, so se omejevale samo na kritiko in niso slutile, da so še drugi načini, kako se da narodu pomagati. „Narod je sit stare politike. Zato se oklepa seljačke demokracije Hrvatske pučke stranke, ki daje volilcem sigurno jamstvo, da bodo njihovi poslanci živeli z ljudstvom in za ljudstvo, ker te organizacije ostanejo med ljudstvom tudi po volitvah in bodo s prosvetnimi in gospodarskimi društvi dajale smerto celi Pučki stranki.“

Vladna nasilja zoper slovaško Ljudsko stranko. Pred kratkim se je v češkem parlamentu jasno pokazalo, kaka svoboda vlada na Slovaškem. Slovaška katoliška Ljudska stranka je interpelirala ministra notranjih del Švehlo, ker je vlada prepovedala javne shode slovaške Ljudske stranke in ker so zaprli poslance Ljudske stranke dr. Kovalika ne glede na poslansko imuniteto. Slovaki vidijo v tem činu samo izvršitev tega, kar je rekel diktator v Slovaški, minister Šrobar: „Slovaško Ljudsko stranko bomo pobijali z vsemi silami in pritiskom.“ Radikalni agrarci in vladi prijazni Slovaki so hoteli onemogočiti debato o tej neprijetni stvari, pa bili so preglaheni in minister Švehla je moral odgovarjati, seveda na podlagi službenih „zanesljivih“ podatkov. Opravičevanje ministrovo je bilo uprav malenkostno, posebno ko je rekel, da so bili shodi zato prepovedani, ker niso bili pravočasno naznanjeni. V debati o odgovoru je prišlo do burnih prizorov. Glavni tenor slovaške debate je bil „Šrobar je morilec republike, največji zločinec v republiki!“ Dr. Kovalik je izjavil: „Odgovor ministrovo se mi zdi, kakor ravnanje zdravnika, ki hoče s tlačitrom, mazili in sličnimi sredstvi in kolikor mogoče s samimi besedami ozdraviti težko bolezen. S takim delom se razmere ne bodo ozdravile. Mi hočemo svobodo, enakost in bratstvo. Toda nimamo jih! Narodna skupščina jih ne da. Volilni agitatorji agrarcev se vozijo z državnimi avtomobili skozi Slovaško in obljubljajo ljudstvu petrolej in bencin, ako se odpove Ljudski stranki! Vzhodno od Požuna ni svobode. Odgovor ministra glede prepovedanih shodov in glede njegovega zapora ni točen. Njega so žandarji zaprli, dasi so vedeli, kdo je. Njega kakor druge udeležence shoda so žandarji zaprli „v imenu zakona“ z nasajenimi bajonetami. Edini izhod iz tega neznoznega stanja je, da Slovaška dobi v okviru čehoslovaške republike popolno samoupravo.“ — Razmere v Slovaški so vsled nasilja čeških liberalcev dan za dnem ostrejšje. Vsekakor ni taktično, da Čehi s svojim nasiljem samo le podpirajo že itak močno razvito madžarsko agitacijo na Slovaškem.

Gospodarske razmere na Poljskem. Nova poljska vlada je po ujedinenju stala pred dvema težkima nalogama: da uvede edinstveno upravo in da obnovi gospodarstvo. Na Rusko-Poljskem je revolucija zrušila ves upravni sistem. Tudi Galicija, prek koje so ponovno korakale srednjeevropske in ruske vojske, ni mnogo na boljšem. Na Prusko-Poljskem je uprava dobra, zato jo je varšavska vlada pustila pri miru in dela tema delu države samoupravo. Druga težka naloga je obnova gospodarstva. Poljska ima premalo surovin in premoga. Del industrije je uničila vojska in tvornice ne delajo, ker ni surovin. V ščinjski Sleziji se borijo Poljaki s Čehi za premog. Poljedelska produkcija povsod stalno pada, samo na Poznanjskem so razmere v tem oziru dobre. V zvezi s tem težkim gospodarskim položajem je velika brezposelnost delavstva. Dobrih 100.000 Poljakov je zapostenih pri obnovi porušeni francoskih mest, a kljub temu mnogo tisoč delavcev na Poljskem čaka na delo. Ko so prišli prvi prevozi volne in pavle iz inozemstva v Lodz, središče poljske tekstilne industrije, je nastalo med delavstvom silno navdušenje. Slavili so ta dan kot velik praznik. Poleg tega dela v novi državi zmešnjavo tudi trojevrstna valuta. — Za kmetstvo ljudstvo pa je največnejše agrarno vprašanje. Državni zbor je sklenil zakon, da se vsa veleposestva nad 160 hektarjev razlaste in razdele med kmetijski proletarijat. Samo tam, kjer so na veleposestvih dani vsi pogoji, da se more agrarna industrija razvijati, ostanejo veleposestva nerazdeljena in preidejo v last zadruge, katere člani so vsi tisti, ki delajo na dotičnem veleposestvu. Da se dvigne poljedelska produkcija, je državni zbor dovolil vladi eno milijardo kron.

Čehi z Nemci proti Poljakom. „Dzienik Tescinski“ piše, da je čehoslovaški ministrski predsednik Tusar te dni sprejel v Pragi nemško odposlanstvo iz Tešina. Prišlo je do sporazuma: Nemci bodo v južni Sleziji glasovali v prid Čehom, Čehi pa v gornji Sleziji v prid Nemcem.

Razmere na Bolgarskem. V bolgarskem sobranju je prišlo čisto do težkih spopadov med vladno večino in opozicijo. Neprilike v zborničnem razmerju poedinih strank so postajale čedalje večje, zato je bila vlada slednjič prisiljena razpustiti sobranje. Socialisti zmerne in skrajno komunistične smeri, ki so imeli doslej v parlamentu nad polovico poslancev, so delali vladi Stambuliskega velike težave. Ko je Stambulski videl, da tudi od zmernih socialistov ne more ničesar upati, se je odločil, da razpusti parlament in razpiše nove volitve, ki bi se mogle izteči zanj povolj-

ne e. Parlament je razpustil dne 20. februarja. Vlada slavi sedaj svoje upe v vojne ujetnike, ki se vračajo domov, da bodo pri volitvah podpirali Stambuliskova agrarce. Štrajki so zadnje mesece na Bolgarskem — vsakdanje prikazni. Največ je škodoval deželni štrajk javnih nameščencev, ki so ga povzročili komunistični agitatorji. Trajal je od dne 27. decembra do začetka marca. Končal je s popolno kapitulacijo štrajkujočih. Zdaj tudi drugi štrajki pojenjujejo.

Dopisi.

Ptuj. Na poštnem uradu v Ptujju mora človek imeti posebno srečo, ako mu vzamejo kolkovan denar, ki nima tako velikega natisa čez kolek, da bi ga lahko uradnik s prsti otipal. Takim šikanam mora biti enkrat konec! Poštni urad ni nikako zabavišče, posebno v ekspeditu je cel „Kašperltheater!“ Če je preveč osebja in nimajo kaj delati, naj se jih nekaj prestavi na druga mesta, kajti promet je padel za celih 80%, a uradnikov je vedno isto število. Pri desetkratnem obisku ekspedije je pisec tega konstatiral, da neki uradnik ni ničesar drugega delal, kakor čital časopise in kritikoval in to v času med 11. in 12. uro dopoldne, ko je še nekaj dela. V drugih uradih in zlasti v ekspediji, nimajo dosti opravka, pač pa se kratkočasijo veliko število poštinih nastavlencev, ki hočejo imeti velike plače, a delajo pa malo!

Ptuj. Predčasno zapuščajo urade gg. železniški uradniki v Ptujju, tako pri brzovoznem in tovornem skladišču, kar dela veliko sitnosti strankam, ki pridejo ob 12. uri dopoldne in ne najdejo več uradnika in morajo čakati na popoldan. Popoldne, oziroma na večer, tudi zapuščajo predčasno pisarne. Sedaj je pa promet tako malenkosten in še ta se ne vrši redno. Prosimo g. postajenačelnika, ukrenite vse potrebno, da gg. uradniki ne bodo predčasno zapuščali pisarne in da ne bodo uradniki in nastavlenci takrat, kadar imajo stranke, se kratkočasili in stranke pustili stati po cele ure.

Slovenji Gradec. Najboljše dobičke v Jugoslaviji si delajo tisti, ki so ji bili in so ji najmanj naklonjeni ali celo sovražni. Tako je pred kratkim — bojda z vladnim dovoljenjem izvozil od tukaj v Avstrijo večje število konj tukajšnji konjski barantač in nadnemškutar „Fritz Karnitschnigg“. Kdor pač dobro maže, ta tudi dobro vozi! Namiguje se, da je od njega ob priliki nalaganja konj plačano vino zakrivilo, da sta dne 24. februarja 1920 všla dva vagona iz postaje proti Pamečam, kjer se je nato dogodila strašna železniška nesreča, ki se na tej progici spriče štirih vlakecev na dan nikakor ne da opravičiti. Da bi le preiskava dognala bližnje, a tudi daljne krivice! Treba je res železne metle, pa tudi krepkega pometača!

Smartno pri Slovenjgradu. Tudi v tukajšnji občini imamo socialne demokrate, za katere je pa to nazivanje skoraj prelepo, zakaj zrasli so večinoma iz delamrznih boljševikov, komunistično navdahnjenih elementov. Svoj glavni sedež in shajališče imajo pri mizarju Jožefu Krainerju pod Homecom. Ta Krainer je kočevski priseljencec, nemškutar od pet do temena, in se je obnašal lansko leto ob priliki nemškega vpada zelo sumljivo. On je tudi socialdemokratski kandidat za županski stolec in če bodo naši kmetje pri volitvi tako zaspani, kakor sedaj, ga bo tudi zasedel. Smarski kmetje, prebudite se in povzdignite svoje misli od plohov in žag na politično polje in ne dopustite, da bi vam županoval nemškutar in socialni demokrat!

Iz Saleške doline. Davkarija v Soštanju razpošilja te dni položnice s terjatvijo za zemljiški davček. Na teh položnicah je resna opozoritev, oziroma resen opomin, terjano svoto plačati še pred 19. marcem. Seveda, ravno sedaj, izračunjeno ravno sedaj med to babilonsko zmešnjavo o priliki zamenjave bankovecev! Ravno sedaj, ko je davčni urad v Soštanju izjavil, da nima več novih bankovecev in so ljudje zastoj hodili v Soštanju na davkarijo, hodili po trikra in ure daleč, da bi zamenjali denar, a hoditi zastoj ravno sedaj, izračunjeno ravno sedaj, ko ljudje preklinjajo prejšnjo vlado, da je strah, ravno sedaj mora tisti davčni urad, ki je skrbel tako slabo za novi denar, da mu ga je zmanjkalo sredi zamenjave, ravno sedaj mora davkarija v Soštanju razpošiljati opomine in položnice, ki grozijo z opominjevalnimi stroški, če ne plačajo pred 19. marcem. Seveda, zopet ravno do 19. marca! Oponim sem dobil 14. marca. Sedaj letam od Poncija, do Pilata, da mi kdo posodi nov denar, zakaj starega, kakor smo brali v Straži, n. pr. pošta v Velenju že od 23. februarja ne sprejema. In če bom kje srečno staknil nov denar, bo 400 ali 4000 kron skupaj in s tem na grem na pošto, da plačam par kron davka! V slučaju, da se me poštar usmili, kar še ni gotovo, bo morebiti davkarija v Soštanju zvedela ravno do konca marca, da sem plačal terjani znesek. Do besedilu opomina pa imam takrat na vratu že — rubežen! To mora biti lep tič pri davkariji v Soštanju, ki ravno sedaj za poje takšno pesem davkoplačilcem v soštanjskem okraju. Narodna pesem sicer pravi, da ni lepšega tiča na svetu kot je strnišna žaba, a ta na davkariji v Soštanju je, gotovo še lepši!

Braslovče. Poročen je bil 1. marca vrl naš pristaš in priden mladenci Ferdinand Šketa z zavedno narodno posestnico Marijo Košec. Poročal jih je ženinov brat č. g. Jožef Šketa, kaplan v Sevnici ob Savi Novoporočencema iskreno častitamo.

Mariborska eskomptna banka v Mariboru, Tecetthofa ulica št. 11.

Telefon št. 16.

Podružnica: MURSKA SOBOTA.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Izdaje: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče javnih skladiščih.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Mala naznanila

Razna:

PRVA SLOV. BRIVNICA
Aleksandrova (Tegelhofova) ul. 22
(preje g. Grešlič)

se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo jamči

FRAN NOVAK, BRIVEC.

Za izlete :v hribe:

iščem stalno spremeljevalko. Ponudbena upravo lista.

JOSIP NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v MARIBORU

se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvršitev

URE

vsake vrste se sprejmejo v popravilo.

Postrežba točna. Cene zmerne
Jan Ignacij, Maribor
Glavna pošta, 2. nadst., levo.

Slovinci širite „STRAZO“

Kupi sei

Kupujem

po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo.
Viktor Glaser, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

Kolo

dobro ohranjeno, se kupi takoj! Naslov v upravnistvu lista. 229

Proda sei

Lahek voz za enega konja s u-njato streho in sedežem, lep valik lovski voz za družino ter več sežnjev mehkih drv je na prodaj v Mozartovi ulici št. 59, Maribor. 184

NOV PIANINO!

Straus-koncert-pianino, nov, kupljen leta 1918/9 se prod. Naslov v upravnistvu. 219

Dve hiši dvoj nadstropni, sposobni za vsako vrsto, novo zidani ležeči na vegalu prodaj J. Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 211

Trapist-sir

prvo vrstne kakovosti, kilogram po 42 K prodaja in razpošilja proti poštnem povzetju

MATIJA LAH, MARIBOR,
Glavni trg št. 5. 189

Govorite povsod slovenski!

Službe:

Maier izurjen v živinoreji, gozdarstvu in pašništvu, se sprejme pod jako ugodnimi pogoji takoj pri „Pašniški Zadrugi“ v Limbušu za njeno posestvo „Stara glažuta“. Pionirski se naj zglasijo pri šolskem vodstvu v Limbušu. 223

Delavna gospodinja

(Izučena švicerca) z malim otrokom išče službo za takoj na deželo. Vpraša se le pri gospej Franjo, Josipa ulica 16, vrata 1, Maribor. 222

AKO

K mate kaj za prodati?

K hčete kaj kupiti?

K iščete službo?

Inzerirajte v „Straži“ in uspeh je gotov!

Sol cele ododa importna vagone in eksportna tvrdka

Ferdo Sert, MARIBOR,
Koroška cesta 21
Brzojavi: SERT, MARIBOR.

Prva jugoslov. tovarna pletenin lastnika

ŠOŠTARIČ in BARTA

Gosp. ulica št. 5 - MARIBOR - Gosp. ulica št. 5
priporoča cenj. trgovcem svoje izdelke, kakor moške in ženske nogavice, patent-nogavice za otroke in odrasle itd. - Cenki so na razpolago. S S Vzorci se pošljejo po povzetju.

Veletrgovina

Ludovik Kuharič Ormož

nudi svojo

veliko zalogo vsakovrstnega modnega, manufakturnega blaga, platna itd. Nadalje priporoča vedno sveže špicerijsko blago, moko, olje. Nakup in prodaja poljedelskih pridelkov. Dobava vsakovrstne železnine, traverz, cementa, kakor tudi poljedelskih in drugih strojev. — Uvoz in izvoz vseh vrst rezanega in stavbenega lesa. — Lastna motorna žaga. Glavna zaloga delniškega (€ piva 3)

Zimnata, kakor tudi prvovrstna svilnata mlinska sita

(pajtli) iz Švice za moko vseh vrst se dobe v trgov. **Avgust Čadej, Ljubljana,** Kolodvorska ulica št. 35, nasproti „stare Tišlerjeve gostilne“. 35

Specijalist za ženske bolezni in porodništvo

Dr. Benjamin Ipavic

mногоletni asistent in operater Ljubljanske in Dunajske univerzitetne ženske in porodniške klinike (pr f. E. Wertheim) ordinira 11-1, Maribor Gosp. ul. 46. 198

Raznašalci

za naše liste se sprejmejo proti dobremu zaslužku CIRILOVA TISKARNA.

Miši, podgane, stenice, ščurki,

in vsa golazen mora poginiti, za uporabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot proti polskim mišim K 7, 3 podgane in miši K 7.; za ščurke K 8.; tinktura za stenice K 7 uničevalce moljev K 6.; prašek proti mrčesom K 6.; mazilo proti ušem pri ljudeh K 5. in K 10 mazilo za uši pri živini K 5. K 10.; prašek za uši v obleki in perilu K 6.; tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjadi (uničev. n. stila) K 6. Prašek proti mravljam K 6. — Pošilja po povzetju

M. Jünker, Petrinjska ul. 3 Zagreb 19.

Trgove. pri večem odjemu popust

UKRADENO

je bilo skoraj novo kolo, dan pred Cirilovo tiskarno, kdo kaj naj naznači Brunčeku Alojzij, D. brenje, Pesnica.

Močen kovašk

učencec se sprejme pri J. KOKO v Račan. 21

OSKAR ČERNELC
bančni uradnik
ZDENKA KOTNIK
POROČENA.

CELJE, dne 15. marca 1920.

TOMASOVIĆ & VISKOVIĆ

veletrgovina vinom, ZAGREB. Palmotičeva ul. 22

Telefon 12-58 — — — Brzojavi: „TOMAVIS“

nudja svoje bogato skladište crnih i belih, dalmatinskih, hrvatskih, banatskih i srijemskih vina. 214

TVORNICA POHIŠTVA IN MIZARSTVO

Peter Hochnegger in drugovi, Maribor

Koroška cesta št. 46 in 53. 92

priporočajo svojo zalogo pohištva iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča mizararska dela, po tvorniških cenah.

SLOVENSKI SLAŠČIČAR MILAN KOSER MARIBOR, GRAJSKI TRG

se priporoča cenjenemu občinstvu v poset in za naročila finega in navadnega peciva in slaščic za gostije in domače potrebe. — 172

Inzerirajte v „Straži“!

Čevlje Najceneje!

obleko

Solidno! perilo

potne košare, torbice za t g in raznovrstne drobnarije priporoča

Jakob Lah

Glavni trg 2, Maribor.